B-11

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

Alle stukken en brieven de Redaktie betreffende te zenden aan **Ds. JAC. VAN BELKUM, Heidelberg.**

ADVERTENTIEN.

Staande Advertentiën voor lange termijn op kontrakt.

Familieberichten **6d.** per regel.

Prijs per Jaargang **7s. 6d.** vooruitbetaalbaar.

Alle gelden voor Abonnementen en Advertentiën te zenden aan **de heer H. J. L. Th. ROORDA, P.K. Bus 444, Johannesburg.**

Alle brieven voor de Administratie te zenden aan **de heer J. A. WORMSER, Bus 748, Pretoria.**

No. 1. PRETORIA, 15 JULIE 1916. JAARGANG VIII.

"Zijt wakende, en versterkt het overige, dat sterven zou."

Openb. 3 : 2.

Sardis was de hoofdstad van het oude Koninkrijk Lydië aan de westkust van Klein-Azië. In de zesde eeuw vóór Kristus was zij een van de machtigste steden der wereld. Zij was gelegen in een land, waar de natuur met kwistige hand haar rijkdommen strooide. Door haar vloeide een rivier, wier wateren beladen waren met goud. Daar bloeide de handel en de nijverheid. Daar was de troon van de rijkste der koningen, tot wie de Griekse wijze zou gezegd hebben, dat niemand zich gelukkig roemen moet vóór zijn dood, een wijze, die zich niet bedriegen liet door de holheid en valsheid van aardse schatten.

In die stad kwamen reeds vroeg de gezanten van het kruis en een gemeente werd er gesticht, wier roem uitging naar alle zijden. "De gemeente van Sardis leeft," zeiden de mensen, maar, helaas! het oordeel van God was anders. Zijn bij God niet vaak vele eersten de laatsten? Hij wordt niet bedrogen door uitwendige grootheid. Achter onze woorden en daden ziet Hij de wezenlike toestand van het hart. Naar het uitwendige rijk bevoorrecht, door de mensen geroemd stond boven de gemeente van Sardis in grote letters het opschrift van de Heer: "Gij hebt de naam, dat gij leeft, en gij zijt dood."

De Heer is echter niet onbillik en onrechtvaardig in Zijn oordeel over Sardis. Hij ziet ook daar nog enige weinige mannen, die hunne klederen niet bevlekt hebben en belooft, dat zij met Hem zullen wandelen in witte klederen, overmits zij het waardig zijn.

En bij al de trouweloosheid der mensen blijft Hij de getrouwe, Die niet varen laat het werk Zijner handen. Hij komt tot de gemeente met de ernstige en dringende vermaning: "Versterkt het overige, dat sterven zou."

Wij leven in een andere omgeving en onder andere omstandigheden dan de gemeente van Sardis. Maar als nu de Heer tot ons komt om te zoeken de vruchten van het leven des geloofs, zou Hij ook niet tot ons kunnen zeggen: "Gij hebt de naam, dat gij leeft en gij zijt dood?" Zou Hij niet tot ons de ernstige, dringende vermaning moeten richten: "Versterkt het overige, dat sterven zou?"

Bij de gemeente van Sardis was er gebrek aan waakzaamheid. En de onzedelikheid der heidense omgeving heeft verslappend en dodend op die gemeente ingewerkt. Wij beroemen ons er op, dat wij zijn een kristenvolk, kinderen van een voorgeslacht, dat voor zijn geloof heeft geleden. Laten wij onze ogen niet sluiten voor de invloed van zoveel heidendom, dat ons omringt, al is het een heidendom in mooie, verfijnde, beschaafde vormen. Hoevelen zijn er midden onder ons, die met God geen rekening meer houden. Ze zijn te verlicht om zich te bekommeren om Hem en Zijn woord. Zij beschouwen de godsdienst goed voor onmondigen, maar zij zijn daaraan ontwassen, zij hebben die niet meer nodig. En waar zij de godsdienst ontwassen zijn, nemen ze 't zo nauw niet meer met de zedelikheid. Ze willen vrijheid, meer vrijheid, ook op 't gebied der zedelikheid. De banden worden verbroken, de grenzen schaamteloos overschreden, de banden, welke God beschermend om het leven heeft gelegd; "Waarom woeden de heidenen en bedenken de volken ijdelheid? De

Koningen der aarde stellen zich op en de vorsten beraadslagen te zamen tegen de Heer en tegen Zijn Gezalfde zeggende: Laat ons hunne banden verscheuren en hunne touwen van ons werpen.” Laat ons wakende zijn en versterken het overige, dat sterven zou. Er gaat onwillekeurig invloed uit van het beschaafde heidendom, ook op de gemeente des Heren. De publieke opinie duldt zoveel onder ons, ’t kristelik geweten wordt afgestompt en is stervende. Wij betrappen ons zelven telkens op gedachten en woorden, op daden en gewoonten, die onverenigbaar zijn met onze roeping als kinderen van God. De wereld heeft altijd genoeg verontschuldigingen gehad voor dingen, die zo veelvuldig voorkomen, dat men ze bij anderen verontschuldigen moet, om zichzelf ook daardoor te verontschuldigen. Laten wij versterken het stervend, kristelik geweten, laten wij niet meedoen aan die wegcijfering, die vergoeliking der zonde, laten we toch nooit de zonde een ziekte noemen, nooit doen, alsof de zonde een kleinigheid is. De zonde heeft uw Heiland aan het kruis gebracht en zullen wij gaan vergoeliken, wat Hem Zijn bloed heeft gekost? Laten wij allereerst bij onszelven beginnen. Wat baat het luide op te komen tegen de zonde van anderen en zelf rustig daarin voort te gaan? “Versterkt het overige, dat sterven zou.”

Daar is zoveel, dat dreigt te sterven in onze dagen.

Hoe is het met de waarheid? Is zij niet aan het wegsterven? Is hier niet een dreigend gevaar? Wat al woorden—woorden—holle woorden overal! Als men maar praten kan, dan heeft men het al half gewonnen. Wat wordt er niet in onze pers verkondigd! Wat vandaag geldt als hoge waarheid, wordt morgen half teruggenomen en overmorgen tegengesproken. De leugen heeft zijn doel bereikt. Is het wonder, dat het geloof aan al die officiële en half officiële waarheden langzamerhand verdwijnt? Er is zoveel stelselmatige misleiding, dat men langzamerhand alles gaat wantrouwen. De wereld wordt vergiftigd door onwaarheden en halve waarheden. Hangt het gehele onderling verkeer niet aaneen met leugenachtige frasen en bloemetjes en strikjes? “De taal is er om de gedachten te verbergen,” heeft iemand gezegd, en vele zogenaamde Kristenen maken dit vreselik gezegde tot een waarheid. Laat ons wakende zijn en versterken het overige, dat sterven zou. God heeft lust tot waarheid in het binnenste en ook tot waarheid in het uitwendige leven.

Hoe is het met de liefde? Toen de discipelen tot de Heer Jezus kwamen om Hem te vragen naar de laatste dagen, wees Hij op allerlei tekenen en wonderen, die aan de openbaring Zijner heerlikheid zouden voorafgaan. Oorlogen zouden er komen en geruchten van oorlogen. Het ene volk zou opstaan tegen het andere, en het ene koninkrijk tegen het andere. Schaamteloos zou de zonde zich openbaren. Maar dat alles was het ergste niet. Het ergste dat gebeuren zou, was, dat de liefde van velen verkoelen, sterven zou. Natuurkundigen beweren, dat ons zonnestelsel aan het afkoelen is en dat wij langzamerhand een tijdperk van eeuwig ijs tegemoet gaan. Zou het zo moeten zijn op het gebied van geestelik leven, de liefde aan ’t sterven, de zon, de warmte van het leven aan ’t sterven, zodat wij een ijsperiode tegemoet gaan, een tijd van geestelike bevriezing. Zeker, er is vuur genoeg. Onheilig vuur van hartstocht, van verdeeldheid, van vijandschap. Maar waar is de lentegloed van heilige liefde? Bij vele Kristenen is er zulk een atmosfeer van kilheid, dat men hun tegenwoordigheid liever ontvlucht. Is het teveel gezegd als wij beweren, dat de grote drijfkracht des levens al meer en meer wordt het eigenbelang, de zelfzucht? Alles moet draaien rondom het centrum van het eigen dierbaar ik, alles en allen moeten daarvoor buigen. De socialisten hebben niet zo heel ongelijk als zij zeggen dat de ganse inrichting der maatschappij berust op zelfzucht. Ligt hier niet een van de grote oorzaken van de ellendige toestand, waarin ons land tans verkeert? De liefde is aan het sterven. Men vergeet dat het Kristendom is de godsdienst der liefde. Daarop is het gegrond. “Een iegelik zie niet op het zijne, maar een iegelik zie ook op hetgeen der anderen is. Want dat gevoelen zij in u hetwelk ook in Kristus Jezus was, Die, in de gestaltenis Gods zijnde, genen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn, maar heeft Zichzelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden.” De Heer Jezus heeft nooit het Zijne gezocht, maar altijd hetgeen der anderen was. En de volgelingen van Jezus zouden, een iegelik, het zijne zoeken en niet hetgeen der anderen is. Als de liefde sterft, dan sterft het leven.

Broeders en Zusters, laat ons wakende zijn en versterken het overige dat sterven zou.

Hoe staat het met de trouw? Moeten wij niet klagen, dat de getrouwen weinig zijn geworden in de lande? Men speelt zo vaak met beginselen en overtuigingen. Men gaat er mede om als met handelsartikelen en kledingstukken. Zij hebben koopwaarde. Beloften worden even gemak-

kelik gebroken als gegeven. Daar zijn natuurlik uitzonderingen op al deze dingen. Daar zijn mensen, die pal staan bij hun beginselen, trouw aan hun overtuigingen, mensen die er hun eer in stellen hun gegeven woord te houden. Al hebben zij gezworen tot hun schade evenwel veranderen zij niet. Wij danken de Heer voor die mannen en vrouwen. Maar hoe dikwels is het anders. Waar is de trouw? Hoe menige vriendschap wordt gebroken door een nietigheid. Broeders, kunnen anderen op ons staat maken, kan God op ons staatmaken? Laat ons wakende zijn en versterken het overige, dat sterven zou.

En hoe zullen wij dat doen? Door allerlei kunstmiddelen aan te grijpen? Neen, daar is slechts één middel. "Gedenkt dan, hoe gij het ontvangen hebt, en bewaart het, en bekeert U." Daar is slechts één middel om het stervende weder tot nieuw leven op te wekken. Terug tot God, de Grote Bron des Levens! Nauwere aansluiting aan onze Heer en Heiland, in verborgen omgang leven met Hem. Los van Hem moeten wij sterven. De natuurlike dood is de scheiding tussen lichaam en ziel, de geestelike dood is de scheiding tussen de ziel en haar Heer. In de omgang met Jezus worden karakters gevormd op wie de mensen aan kunnen, op wie God aan kan. Zijn ogen zijn als vlammen vuurs, en hoe zouden wij onwaar kunnen zijn als wij met Hem verkeren? Hoe kunnen wij de zonde gering achten als wij zien wat zij Hem heeft aangedaan?

Leven, leven, daarnaar dorst in de grond der zaak ieder wezen. "Versterkt het overige, dat sterven zou."

God schenke ons Zijn krachtige, sterkende levensadem.

AMEN.

J. H. G.

WAT IS ZENDING?

De Algemene Kerkvergadering heeft in haar laatste bijeenkomst een Kommissie benoemd voor de Zending. Deze Kommissie zal zelf wel weten, wat zij moet doen, maar ik wens over zending een paar losse opmerkingen te maken.

Vooreerst wil ik de vraag beantwoorden wat is Zending? Mijn antwoord is: de uitbreiding van de kerk van Kristus op aarde. Laat mij een voorbeeld gebruiken. Een boer heeft een plaats; hij zaait misschien 50 morgen en hij meent dat is genoeg; hij doet niet meer! Zal die boer vorentoe gaan? Neen, hij gaat stadig aan achteruit. Een andere boer zaait 25 morgen, maar elk jaar zaait hij 5 meer. Blijft deze staan? Neen, hij gaat vorentoe. Zo is het ook met de kerk. Als zij zich niet uitbreidt, maar blijft waar zij is, dan gaat zij achteruit. Al vermeerdert haar aantal gedoopten en aangenomen: al wordt haar getal leeraren en gemeenten groter, zij gaat geestelik achteruit. Zij verwordt, ontaardt, verbastert, gaat dood. Ter wille van haar eigen leven, moet de kerk zich uitbreiden, dat is zending behartigen.

Wat is het werk der zending?

Haar werk is: predik het Evangelie aan alle kreaturen, d.i. aan alle schepselen. Duidelik is dus dit, dat de kerk geen roeping heeft om aan de heidenen te leren lezen, schrijven, rekenen, handen-arbeid. Dit soort van werk is bijkomstig vrucht van geestelike vooruitgang, maar niet het doel der zending. De kerk moet het Evangelie prediken aan allen, en dat is, kort genomen, wat wij lezen in Johannes 3 : 16: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelik, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Dus aan alle kreaturen moet gezegd worden: "God heeft U lief: Hij gaf Zijn Zoon in de wereld om U te redden en in de hemel te brengen."

Daarom is er tweeërlei zending: één tak wil die boodschap brengen aan hen, die buiten de kerk leven: d.i. Heidenen, Joden, Mohammedanen; een andere tak wil ze brengen aan de z.g. Kristenen, die tot de kerk behoren door Doop-aanneming, maar door onkunde, dwaling, zonde, verkeerde opvoeding van de kennis des Evangelies zijn afgeweken. De eerste tak noemt men: "uitwendige zending", ook wel Heidenzending; de laatste: "inwendige zending", die eigenlik alle takken van kristelike liefde en barmhartigheid in het eigen land omvat. Deze zijn: wees-inrichtingen, ziekenhuizen, huizen voor melaatsen, voor krankzinnigen; verder tehuizen voor soldaten, matrozen, jongelingen en jongedochters, handwerkers, fabriek-arbeiders, in één woord voor alle jonge mensen, die alleen staan in een vreemde omgeving. Ook bestrijding van drankzucht, ontucht, van weddenschappen, uithuizigheid behoort daartoe, evenals de oprichting en instandhouding van diaken- en diakenessenhuizen, van opvoedingsgestichten voor a.s. leeraars, onderwijzers voor kristelike scholen. Dit arbeidsveld is groot en onderling zeer verdeeld.

De eerstgenoemde tak der Zending, de prediking des Evangelies aan de Heidenen, Joden en Mohammedanen wordt eigenlik meestal de Zending genoemd. Zij wordt van de inwendige onderscheiden doordat deze meestal het kristelik leven in

eigen kring zoekt te versterken, terwijl zij is de eigenlike uitbreiding der kerk. Daarom wordt het werk der uitwendinge zending dan ook gedaan door eigenlik zogenaamde zendelingen, mannen, die worden uitgezonden om de wereld te veroveren voor Kristus. Zij worden óf gezonden door georganiseerde kerken, óf door verenigingen, waaraan velen medewerken, die hun geld, hun tijd, hun kracht te huis aan de zending geven.

Van wie moet de Zending uitgaan?

Met het beantwoorden van deze vraag, wil ik niet trachten de kwestie te beslisseu of de kerk als organisatie door haar besturen, (kerkeraad, synode) dit moet doen, zoals onze Gereferomeerde Broeders haar drijven en ook de Nederduits Gereformeerde Kerk in Z.Afrika, dan wel verenigingen, genootschappen, zoals dit meestal in Amerika en Europa geschied. Ik heb meer het oog op de leden der kerk en wel hierom, omdat elke Mohammedaan een zendeling is voor zijn godsdienst. Wel verstaan moest eigenlik ook elk lid der gemeente een zendeling van Kristus zijn, zoals b.v. in de Broeder gemeente. Wij weten evenwel, dat dit niet zo is, omdat de kerk behalve levende lidmaten ook vele dode leden heeft, die voor het werk der kerk niets doen.

Mijn antwoord op de vraag is dan ook: wie aan de zending medehelpt is de Kristen, die twee eigenschappen bezit, t.w.:

1o. grote liefde tot Kristus, zijn Verlosser; dus mensen als Graaf Zinzendorf, die bij het zien van een Kristus-kop met doornen gekroond uitriep: "dat deedt gij voor mij" en zich zelven toen afvroeg: "wat doe ik voor U." Alleen die Kristenen, die deze liefde kennen, zijn zendingsvrienden, hetzij man of vrouw of kind; leeraar, ouderling, diaken of gewoon lid der gemeente.

2o. grote liefde tot de arme Heiden, of de diepgevallen medebroeder of zuster, dus de man of de vrouw, die zelf gered, nu ook de ziel van de onbekeerde wil redden van het verderf. Zonder deze liefde zal men zich misschien begeven tot ander kristelik werk als b.v. kerkbouw, of armenhulp, maar aan de zending denkt men dan niet. Zending sluit in zich zelfverlochening en zelfopoffering en die kent men niet, wanneer er geen liefde is tot Kristus en tot de medemens.

Hoe moet men voor de Zending werken?

In de inwendige zending moet ieder levend lidmaat van Kristus een getuige zijn door zijn woord. Dat wil niet zeggen, dat men overal en altijd te pas en te onpas van Kristus of over Kristus moet spreken, maar men zal altijd doen verstaan, dat men een waar Kristen is en trachten de grote werken Gods verkondigen. Vooral echter moet de onbekeerde aan des Kristens daden kunnen zien, dat hij waarlik èn Jezus èn zijn naaste liefheeft. In de inwendige zending vooral komt het aan op een recht kristelik leven, opdat de naaste daardoor voor Kristus gewonnen worde (Catechismus Antwoord 82).

Bij de uitwendige zending kan echter niet ieder op deze wijze "zendeling" zijn. Wij kunnen niet allen uitgaan naar de Heidenwereld, maar wat wij wel kunnen en ook moeten is b.v. in Z.-Afrika, dat wij aan onze huisbedienden het Evangelie brengen. Het was in oude dagen gewoonte bij de kristenen in Z.Afrika, dat de zwarte bedienden ook bij de dienst in huis tegenwoordig waren. Nu de blanke kristenen geen huisdienst meer houden is dit ook vervallen, wat te betreuren is. Gaan wij nu zelf niet uit, dan hebben wij anderen te steunen, vooreerst met ons geld, of liever met het geld door de Heer ons toebetrouwd. Dit echter is niet genoeg: onze roeping is ook van anderen daarvoor bijdragen te vragen of goed of wat dan ook. Dan zullen we verder ook goed doen, als we ons door bestuderen, b.v. van de Handelingen en van de Zendingsboekjes op de hoogte stellen van wat er gedaan is en wordt, om het Godsrijk uit te breiden.

Eindelik en dit geldt voor uit- en inwendige zending: laat ons ons duidelik en levendig altijd voorstellen, dat wij de mensen niet kunnen bekeren; dat is Gods werk en Hij doet dit op zijn tijd en zijn wijze. Daarom hebben we geduld nodig, omdat wij b.v. zien, dat de Heidenen in ons midden zich weinig bekeren, of dat ze zo weinig kristelik zijn (zo men zegt) mogen we de moed niet opgeven en ongeduldig worden. Ook zullen we dat niet, als we biddend blijven. Biddend blijven, niet alleen "Uw Koninkrijk kome", maar we moeten ook het werk der zendelingen, en de noden der afgevallen kristenen in ons gebed gedenken, zowel als de noden der Heidenen.

Alleen als we dit doen, kunnen we vrucht van de arbeid der Zending verwachten.

v. B.

ZONDAGSCHOOL.

JULIE 30.

Te lezen Richteren 6.

Gideon geroepen om Israel te verlossen.

Israel deed wat kwaad was in de ogen des Heren. Het had beloofd: wij en ons huis zullen de Heer dienen, Jozua 24 : 24. Doch hoe spoedig had het die belofte vergeten. De geschiedenissen der Richteren ons in het zo genoemde boek medegedeeld zijn daarvan het duidelik bewijs.

De Midianieten, een stamverwant volk, nakomelingen van Abraham's zoon uit Ketura (Genesis 25 : 2)—een volk van veewachters, rijk aan beesten en goud. Zij woonden in het Overjordaanse en kwamen in Gideon's dagen elk jaar, in de oogsttijd om de oogst te roven. Zij namen alles weg, plunderden de huizen en lieten door hun menigte van kamelen de graslanden verwoesten. Om toch iets van hun oogst te kunnen redden, waren de Israëlieten verplicht hun koren op geheime en verborgen plaatsen te trappen.

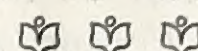
Wij kunnen ons begrijpen hoe arm de Israëlieten werden. Zoals gewoonlik, als de ellende groot is, nam Israel de toevlucht tot God. Treurig voorwaar als a l l e e n de nood leert bidden.

God verhoorde hen: Hij zendt een Engel naar Gideon, de zoon van Joas, als deze tarwe dorst, waarschijnlik met de hand om zijn koren te kunnen wegbergen als de Midianieten kwamen. Hij was van een kleine en geringe familie in Manasse en zelf de jongste der kinderen van Joas. Juist daarom wordt hij verkozen om de Israelieten te verlossen. God wil daarvan de eer hebben: geen mens mag die eer zich toeëigenen.

Hoewel Gideon weet, dat hij het werk des Heren moet doen en daarom slagen zal, beproeft hij toch eerst zijn volk of hij het kan vertrouwen. Hij vernielt het afgodsbeeld van Baal, dat te Ofra is opgericht. De mensen van Ofra zijn boos over dat vernielen, en dan nog wel in de nacht. Zij willen Gideon doodslaan. Maar zijn vader vraagt: waarom twist gij voor Baäl? is hij een god? laat hem voor zichzelven twisten. Twee dingen heeft Gideon door het vernielen van de afgod geleerd: n.l. op zijn volk kan hij niet rekenen; met God moet hij het werk doen; zijn volk ziet nu zelf hoe machteloos de afgoden zijn, op wie zij niet kunnen rekenen.

De wonderen van het natte schaapvel op de droge grond en het droge vel op de natte grond, overtuigt hem nog meer van de gewisheid van Gods hulp.

Maar hoeveel was er nodig, om èn aan Gideon èn aan zijn volk dit te leren.

AUGUSTUS 6.

Te lezen Richteren 7.

Gideon verlost Israel.

Gideon, aangeblazen (aangegrepen) door de Geest Gods, roept het volk bijeen met de bazuin en zendt boden uit naar Manasse, Aser, Zebulon en Naphtalie: 32,300 mannen komen op. Maar dat is te veel. Niet door veelheid van mensen, maar door 's Heren kracht zal Israel worden verlost. Al de bange mensen mogen naar huis gaan: 22,000 zijn bang, 10,000 blijven over, maar ook zij zijn nog te veel. Bij het lager is een spruit, waarheen Gideon ze laat gaan. Die zo maar met hun hand het water aan de mond brengen, 300 in getal, houdt hij bij zich, de anderen laat hij gaan.

In de nacht voor de aanval gaat Gideon met zijn knecht Pura, naar het lager der Midianieten; daar hoort hij hoe een der Midianieten aan zijn makker een droom vertelt: een droom van een gerstenbrood, dat van de berg (waar Gideon gelagerd was) afrolde en in het lager der Midianieten kwam en de tent omverwierp. De Midianiet verklaarde, dat dit betekende, dat Gideon hen zou overwinnen.

Hoe heerlik heeft God zijn knecht gesterkt en bemoedigd. Teruggekomen van zijn verkenning, besluit Gideon terstond tot de aanval. Hij deelt zijn 300 man in afdelingen van 100 elk, geeft ieder een bazuin, een kruik, een fakkel en zegt: als hij met de bazuin blaast moeten ze allen blazen, hun kruik stuk slaan en de fakkel zwaaien. Dit gebeurde te middernacht.

De Midianieten worden verschrikt, lopen door elkaar en vluchten, alles in hun lager achter latend. Het krijgsgeschreeuw voor de Here en Gideon doet hen nog meer vrezen.

Met behulp der Efraimieten worden nu de Midianieten over de Jordaan gejaagd en Oreb en Zeëb, twee generaals, gedood; twee anderen Zeba en Tsalmûna werden te Sukkoth ook door Gideon zelven gedood.

Zo verloste de Heer Israel van de Midianieten, door Zijn kracht. De Heer doet grote dingen door kleine middelen.

AUGUSTUS 13.

Te lezen Richteren 9.

Abimelech. Gideons zoon.

Dankbaarheid wordt weinig gevonden. Ook in Israel. Nadat Gideon de Midianieten verslagen had, wilde Israel hem koning maken, wat hij weigerde, zowel voor zichzelven als voor zijn nakomelingen. Van de roof neemt hij een deel, en maakt daarvan een efod, van goud op de Midianieten buit gemaakt. Die efod werd hem ten val en later ook zijn volk, want het werd een afgod. Ofschoon Gideon's bedoeling niet kwaad was, gaf die efod aan het bijgelovige en afvallige Israel toch aanleiding daaraan toverkracht toe te schrijven en alzo vereren.

Is ondank 's werelds loon, zodat men Gideon's huis spoedig vergat, genade is ook geen erfgoed. Dit leert ons de geschiedenis van Abimelech, waarschijnlik een van Gideon's jongste zonen. Was hij misschien een verwend kind, evenals Manasse een zoon des ouderdoms?

Deze Abimelech dood eerst al zijn broeders: 70 in getal, behalve een Jotham, zijn jongste broeder, die zich had verborgen; daarna wordt hij koning.

Jotham waarschuwt hem met de gelijkenis van de bomen, die een koning zochten (vs. 7—19) en ook de Israelieten, dat Abimelech hen ten verderve zal zijn.

Na drie jaren te hebben geregeerd, komt er er een opstand tegen Abimelech te Sichem, die hij zoekt te onderdrukken, wat hem eerst ook gelukt. Als hij de stad heeft genomen, versteekt een deel des volks zich in de toren, die Abimelech belegert, bij welke belegering een vrouw een molensteen van het dak des torens afwerpt, en alzo Abimelech dood.

Zo wordt de moordenaar gestraft: hij sterft een roemloze dood. Het vuur door hem aangestoken, verteert hem zelven. God laat zich niet bespotten.

AUGUSTUS 20.

Te lezen Richteren 11.

Jephtha.

Deze rechter, een strijdbaar held, was een verstoteling in zijns vaders huis: een onwettige zoon door de wettige kinderen van Gilead, zijn vader, verstoten. Toch doet God door hem grote dingen, want er is bij Hem geen aanzien des persoons. Verstoten en verlaten, wordt hij de overste van eveneens slechte mensen. Wij zien dit meer in Israel's geschiedenis bijv. bij David, later bij Absalom, ook bij Jehu en andere mannen, die later koning willen worden of werden.

Met Israel is het weer hetzelfde als bij alle andere rechters. Verlost door Gideon, Thola en Jair uit de hand der vijanden, vergeet het volk na de dood dier helden, zijn God, zijn geschiedenis, zijn roeping, zijn beloften. Terecht merkt Jesaja op: een os kent zijn meester, een ezel zijn kribbe, maar mijn volk verstaat niet."

Zo zegt dan ook de Here tot Israel: Gij hebt mij verlaten, daarom zal ik U niet verlossen; roept tot de goden, die gij u verkoren hebt." Nu doet Israel de vreemde goden weg, belijdt schuld, maar er is geen man, die het volk kan verlossen. De druk, de ellende, heeft Israel krachteloos gemaakt; wij zien dit wel meer in de geschiedenis der volken.

Aan Jephtha denkt eerst niemand: hij is verworpen, een balling in het land Toba. Jephtha weigert eerst: men heeft hem te zeer beledigd, gegriefd; maar als zij aanhouden en beloven, dat hij, als hij overwint, hun koning zal zijn, geeft hij toe, willigt hij in. Hij begint met vrede te zoeken met de Ammonieten; herinnert hen hoe Israel wettig het land van de Amorieten heeft veroverd, omdat Sihon hun koning Israel had aangevallen; ook herinnert Jephtha de koning der Moabieten, wat aan de Moabieten is geschied, die men in vrede gelaten heeft, al trachtte hij ook door Balak dat volk te vloeken.

Jephtha trekt nu op tegen de Ammonieten, die hij geheel ten onder brengt. Vóór hij evenwel optrekt belooft hij een gelofte: Indien gij de kinderen Ammons ganselik in mijn hand zult geven: o Here, dan zal ik U offeren, dat wat het eerst uit mijn huis uitgaat als ik terugkom. Dit was zeker een zeer onberaden gelofte, doch Jephtha breekt zijn woord niet, ook niet, wanneer bij zijn terugkomst het zijn dochter is, die hem begroet, om de overwinning te vieren en de held en vader te eren. Jephtha is een slaaf van zijn woord.

Of hij zijn dochter ten brandoffer brengt is onzeker ofschoon het beloofd is, vs. 31. Mensenoffer was onder Israel een gruwel. Wanneer dan nu in vs. 40 gezegd wordt, dat het een gewoonte werd onder Israel, dat de dochteren des volks van jaar tot jaar heengingen, om de dochter van Jephtha aan te spreken, dan hebben wij recht, dit zo te verstaan, dat Jephtha's dochter een priesteres, een geheiligde des Heren is geworden bij de tabernakel. Zo heeft zij door ongetrouwd te blijven zich de Here geofferd.

Wij moeten in deze geschiedenis vooral de kinderen nadrukkelik er op wijzen: hoe een godvrezend man, ook als hij ondoordacht iets beloofd heeft, zijn woord houdt, en er niet van afwijkt.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk,
1 Julie 1916.

Waarde Neef Willem!

Sedert 15 Mei is "De Hervormer" niet verschenen. De algemene vergadering heeft eindelik voldaan aan wat in 't Aanhangsel der Wet sinds 1868 was geschreven, n.l. dat de kerk een officieel orgaan zou hebben, waarin kerkelik nieuws en andere dingen zouden worden beschreven.

Toen de Redakteur, mij, Uw Oom, daarvan kennis gaf en vraagde, of ik weer wilde schrijven, heb ik eerst gedacht, ook maar op te houden, of zoals de Engelse werkman zegt "to strike" of de Hollander "het bijltje neergooien". Maar ik wilde aan de hoogste macht in de kerk niet ongehoorzaam zijn: ik wilde ook niet doen denken, dat uw Oom een oude konservatief is, die aan het oude vasthoudt al is het nieuwe ook beter (wat niet altijd zo is); verder voelt uw Oom zich geëerd, dat de Redaktie van het nieuwe blad, (of liever van het oude blad in een nieuw kleed) zijn hulp inroept en zo zal ik dan nu maar weer de pen opnemen.

Ik heb, waarde Neef, van Uitkijk gezien, hoe nog altijd bloed vloeit, in Europa, in Afrika, in Azië, in Amerika, dus bijna overal. Het schijnt of aan die moord op grote schaal geen einde komt. Maar daarover schrijf ik nu in dit blad maar niet. Ook anderzins vloeit er bloed, veel bloed in Z. Afrika. Hebt ge niet gelezen in de koeranten, hoe een dag of zo geleden, in het veld bij Johannesburg, een man een vrouw en een dochtertje van zes jaren, wreedaardig zijn vermoord door, zo zegt men, dronken kaffers. Verschrikkelik zijn de biezonderheden, die men ons daarvan heeft meegedeeld, en die ik niet wil herhalen.

Op die moord is nu weer eens, bijna als altijd, een uitbarsting van verontwaardiging en boosheid gevolgd, zodat men zeide, dat de Regering bang was dat men weer geweld zou gaan gebruiken. Ik geloof wel niet, want hoe kan een Regering, die de macht heeft, om wet en recht te handhaven, bang worden en hoe durft men denken, dat men in Z.Afrika geweld zal gebruiken. Dat doen we immers niet: we zijn daarvoor te braaf!

Die uitbarsting van woede heeft zich geopenbaard in vergaderingen, bijeenkomsten, moties en al zulke dingen, die we gewoon zijn. Ze zijn als zovele papier luchtballonnetjes, die voor een ogenblik als een brandende ster omhoog gaan, om geen spoor achter te laten. Er wordt dan nu ook over die moord bijna niet meer gesproken.

De predikanten der Wesleyanen hebben ook een bijeenkomst gehouden en een motie aangenomen, die ontdaan van vele woorden en vormen in hoofdzaak hierop neerkomt:

d a t d e r e g e r i n g e e n w e t m o e t p a s s e r e n, w a a r b i j a a n e l k e s t a d, d o r p o f d i s t r i k t h e t r e c h t z a l g e g e v e n w o r d e n o m t e b e p a l e n, o f d a a r s t e r k e d r a n k z a l w o r d e n v e r k o c h t a l d a n n i e t.

Ik steun die motie van harte en ik geloof, dat als zo'n wet er kwam, en de vrouwen ook mochten stemmen er dan zeker minder drank zou worden verkocht en in sommige distrikten geheel niet. Want er is zo ontzettend veel ellende in de wereld, in Z.Afrika, door het gebruik van sterke drank. Jonge mensen raken daardoor in de gevangenis; jonge meisjes worden eerloos en publieke vrouwen; echtgenoten lopen uit mekaar, en gooien mekaar weg; fatsoenlike mensen geraken in de gevangenis en de kleurlingen worden wilder dan dieren, gelijk de blanken dikwijls zotter worden dan apen en ezels, zo al niet krankzinnig.

Maar neef Willem er komt niets van en weet ge waarom.

Het vuurtje is al weer uitgebrand en de motie zal wel naar de Regering zijn gezonden, en die antwoord: het is heel goed: we zullen over zo'n wet denken, maar het volgend jaar is die motie vergeten en is er zoveel ander werk.

Maar ook al zou de Regering die wet inbrengen, dan gaat ze nog niet door. Immers de brandewijnmakers in de kolonie zullen er zich tegen verzetten, want in de ou kolonie mag men wel brandewijn stoken van druiven, maar sedert Milner, is in de Transvaal verboden brandewijn te maken van vruchten en mielies, ofschoon daar wel ook whiskey en Franse brandewijn en Kaapse ou dop wordt ingevoerd.

Verder, de grote huizen, die drank verkopen, en de Kamers van Koophandel zullen schreeuwen, dat hun winst wordt weggenomen. Zij kunnen toch niet helpen dat de mensen zich dronken drinken; de handel mag toch niet worden belemmerd.

Vraagt ge mij daarvoor bewijs. Ik geef het U. In de Provinciale Raad is deze zitting een wet ingediend waarbij de races op de Rand en het wedden op paarden werden verminderd. Die wet was de eerste en tweede lezing voorbij geraakt, maar is bij de derde lezing verworpen. Hoe kan dat? Wel er is gezegd, als we de races beperken zullen de boeren geen goede paarden meer aantelen; zullen ze geen voer meer kunnen verkopen en op de

Rand, in Germiston, Boksburg en Johannesburg is de mijnbevolking bijmekaar gekomen en hebben ze moties gesteld, waarin de leden der arbeiderspartij gezegd werd, dat ze tegen die wet moesten stemmen.

En de boere-leden zijn bezweken voor het lieve geldje en de arbeiders voor het geschreeuw van het volk, dat zelf niet weet wat goed voor hen is en naar een plaats gaat, DIE IK niet noemen wil, liever dan het wedden en geld maken of verliezen op te geven. Want in Z.Afrika wordt alles beheerst door geld. Of vrouwen, kinders, mannen zedelik en geestelik verloren gaan, daarover denken de wetgevers niet, dat raakt hen niet, als ze maar op hun stoel mogen blijven, dan zijn alle hogere dingen voor hen niets waard. Voor geestelike en zedelike dingen is geen tijd, heeft men geen karakter. En gelijk het gegaan is met de weddenschappen wet, zal het ook gaan met een wet, die het drank-verkopen belet. Zelfzucht, eerzucht, stoelziekte zal niet durven stemmen voor zo'n wet.

Ik denk, Willem, dat er weer mensen zullen zijn, die zeggen of schrijven: "Ou Sarel schrijft politiek, misschien zullen ze dan de koerant bedanken. Laat ze schrijven en bedanken, maar voor ze dat doen, wil ik ze vragen te lezen: Rom. 13 : 73, ja ik wil ze vragen of ze met het oog op de Bijbel en wat ze daar lezen als kristenen, durven bestaan, om te beletten dat wetten tegen dronkenschappen en andere goddeloosheden worden gemaakt en of zij daardoor de verantwoording op zich durven nemen, dat ook maar één ziel verloren gaat, door hun zelfzucht en door de geldzucht.

"Ben ik mijns broeders hoeder,"? wordt al te veel in Z.Afrika gevraagd.

Waarde Neef, ons kerkblad is het blad der kerk en ik hoop, dat het in de dienst der kerk mede zal helpen in de strijd tegen alle goddeloosheid ook als die onder het geschreeuw: dat is politiek wordt vergoelijkt.

't Is koud op Uitkijk. Hoe is het bij U!

Met vele groeten

Uw Oom

SAREL.

KANSO UTSCHIMURA.

Oude herinneringen kwamen bij mij op, toen ik kort geleden in handen kreeg de 4e druk van het boekje, waarin Kanso Utschimura, de Japanner, verhaalt "Wie ich ein Christ wurde"*). Men had hem, terwijl hij in Amerika was, op een vergadering "15 minuten, maar vooral niet meer" toegestaan, om dat even te vertellen. Utschimura vroeg, wat men dan horen wilde. Natuurlik—hoe hij tot die bekering kwam! Utschimura vond dat toch wel een beetje moeilik en bedenkelik—en toen heeft hij zijn boekje geschreven; daarmee heeft hij ons gegeven een gulden werkje vol humor, vol ironie, vol kritiek—en tegelijk vol van aangrijpend getuigenis. En nu is dat alles nog verrijkt door het treffend aanhangsel, dat zo weemoedig, toch zo sterk, zo bezield en bezielend is, dat diepten van het kruis en hoogten van heerlikheid in zich bergt.

Het zal wel niet voor het Amerikaanse podium en voor een publiek, dat "staaltjes" wil in een kwartier tijds, geschikt zijn—maar hier is een man en een Kristen. Ik wil er maar niet over oordelen, of het een zeldzame weelde is zo iemand te ontmoeten, maar een weelde is het zeker. Wij moeten ons vooral niet de gelegenheid laten ontgaan, ons in dit boekje zo gemakkelik geboden, iets van hem te leren.

Vroeger was ik vrij ongelovig tegenover die wel eens gehouden pleidooi voor de Zending: onze Kristenlanden zullen van de gekerstende landen weer ontvangen. Maar naar een man als Utschimura luistert men, en ontvangt van hem. Het is dan toch waar en een nieuwe mogelikheid komt voor onze geest. Hoe wonderlik kan God het nog maken!

Utschimura heeft een menigte bezwaren tegen veel, dat hem hindert in het optreden der zending, en toch pleit hij voor Zending, roept er de Kristenvolken toe op en zegt: "Gij zijt misschien ziekelik, en geen U door de geneesheer voorgeschreven medicijn helpt u. Nu gaat gij een arbeid ondernemen, die u van uzelf afbrengt en naar de buitenwereld richt, en gij wordt beter. Zo is het met de Kristelike kerken. Ketterjagerij en Theologiese strijd maken de kwalen, waaraan zij lijden, nog maar te erger. Nu aanvaarden zij de Heidenzending, zij krijgen er belangstelling in, hun hart begint uit te gaan naar de ganse wereld, en zij gevoelen dat zij zelf daardoor groeien; en deze nieuwe liefde wekt ook weer de oude, sluimerende liefde tot nieuw leven. De herleving, die de Kerk niet ten deel viel, zolang zij zich slechts om zichzelf be-

*) Hoe ik Kristen ben geworden.

kommerde, komt nu van buiten tot haar. Gij bekeert de Heidenen—en de Heidenen bekeren u weer". En "terwijl gij andere volken kerstent, kerstent gij u zelf". En meer nog dan dat: indien ons mensen als Utschimura gegeven worden, dan worden wij niet alleen al kerstenend zelf gekerstend—maar wij ontvangen "Kristenen uit de Heidenen", die ons weer tot getuigen worden.

Utschimura was jongmens op de hogere landbouwschool te Sapporo, toen hij met het Kristendom nader kennis maakte, en 2 Junie '79 werd hij gedoopt. Vol humor is die beschrijving van de eerste bijeenkomsten der scholieren-studenten. Eerlik is zijn erkenning van alles wat hun ontbrak. Er lag iets van een spel, toch niet zonder ernst, in die eerste "gemeente"-vorming—in dat eerste spreken—in die samenkomsten. Maar het half in spel begonnen is ernst geworden, voor Utschimura ernst, even bitter als heerlik: hij heeft de twee gevonden, die altijd bijeen horen: Kristus, de gekruisigde, en zijn eigen kruis.

Hij heeft de Kristenlanden bezocht, en de jonge Kristen hoopte er álles te vinden. En hij vond er......? Gij moet u dat door Utschimura laten vertellen. En dan zult gij gevoelen, hoe deze man door Kristus voor het Kristendom, bewaard is—dat Kristendom dat hij door de Kristenen verliezen zou. Er is uit verlies winst geboren; verloren ging de ideale verwachting van de Kristenlanden, maar winst is, dat hij door dit alles dieper werd geleid. Straks zal hij met Kristus alleen kunnen staan—en hij heeft het nodig gehad in zijn bittere strijd in Japan.

Niet de kerken hebben hem getrokken, niet onze "Kristelike beschaving" door Utschimuro zo telkens ontmaskerd, maar alleen dieper en meer persoonlike ervaring van Kristus heeft hem vastgehouden, toen de Kristelike wereld hem menige teleurstelling bracht. En toch—er waren ook waarachtig levende Kristenen, die hem gesterkt hebben. Hij ziet ze nergens in het Heidendom zo. Hij voelt, dat toch het gemeenschappelik geweten onder de Kristenvolken niet van Kristus los kan komen. Maar boven alles: het Kristendom is hem Kristus, en Kristus het Kristendom. En zo is hij dank zij Kristus als Kristen uit de Kristenlanden teruggekeerd naar zijn geliefd Japan.

Japan is het land nu van zijn liefde en zijn lijden. Hij komt er aan, en roerend is zijn vreugde in het weerzien van zijn ouders. Innig is hij gehecht aan Japan, zijn Japan. Hij zal zelfstandig staan, hij kan niet anders. Hij moet vrij zijn. Hij kan niet officieel horen bij een kerk. Hij kan niet zien, dat met Evangelie ook een kerk, zoals wij die kennen, gegeven is. Hij weet alleen, dat met het Evangelie Kristus gegeven is, en met, in Kristus een bevrijde ziel, vrijheid. Doch deze vrijheid is die van de "Kristenmens", van wie Luther zegt, dat hij van allen vrij—toch aller knecht is.

Kristus en Japan—dat is de geschiedenis van Utschimura's hoop en verwachting, ook van zijn strijd en lijden. Wij moeten hemzelf horen spreken van die liefde: hij heeft gebeden: "o God, geef mij heel Japan". En God beloofde het. Meer dan twintig jaren is hij weer in Japan, en het is hem nóg niet gegeven. Heeft hij zich vergist, of heeft God Zijn woord niet gehouden? God zeide "Neen: uw gebed is verhoord. Het is Mijn wil u Japan te geven. Geef gij heel uw leven daarvoor, dan zal Japan u ten deel vallen". Hij antwoordt: "Ja, dat is het: ik ben tekort gekomen. Ik heb nog geen recht om Japan te vragen. God, help mij! Help, dat ik dit land tot de einde mag liefhebben en mijn leven er gans voor geven, opdat het zo mijn eigen worde". En dan komt er vrede! Vrede—ook omdat Utschimura kan wachten, en omdat hij weet, dat God het misschien na honderd, misschien na duizend jaren zal doen. En intussen: "wil ik mijn land niet maken als de politici dezer wereld, maar als de profeten, als de grote dichters en filosofen: terwijl ik de eeuwige waarheid verkondig, wil ik de weg verkondigen tot de eeuwige redding van mijn land."

De weg is diep gegaan. In het aanhangsel bij de vierde druk missen wij iets: iets van de jeugd, van de humor is verdwenen. Maar daar is gekomen de klank van het lijden. Hij is Kristen: en om Kristus' wil heeft hij vermogen, ambt prijsgegeven, heeft hij door Japan geleden. Hij is Japanner, zijn leven is geworteld in zijn land en volk, en zijn hart gaat er naar uit; en zo heeft hij geleden van de mensen, die het Kristendom willen, maar Japan niet kunnen liefhebben met de liefde van Utschimura, die het daarom niet begrijpen. Utschimura gelooft, dat Kristus Japan levend zal maken—hij vreest voor hen, die in de naam van Kristus toch eigenlik Japan doden.

Japan doet hem lijden. Hij heeft iemand gekend—een Zendelingsvrouw—die Japan wél liefhad, als hij. Zij had lief het ideale Japan—gelijk hij. Zij meende, dat het ideale Japan het werkelike Japan was—hij heeft geleerd, dat het ideale Japan niet was het Japan der werkelikheid. Jaren van strijd en lijden in zijn vaderland hebben hem dat diep en smartelik doen ervaren—en toen hij het geleerd had, bleef deze ervaring een bron van smart.

Maar hij blijft liefhebben, hopen, hij blijft strijden, om Japan mee te maken als profeten en dichters. Hij heeft lief en lijdt en wacht—en is zeker van Kristus.

Utschimura is midden onder zijn volk opgetreden op allerlei wijze. Hij heeft tegen de Russiese oorlog gestreden, zolang hij kon: hij heeft zijn post aan zijn blad er om moeten verlaten. Het volk heeft hem als eenmaal Jeremia on-vaderlandslievend geacht, hem, die liefde heeft, die één liefde is voor zijn land, maar die niet anders dan in Kristus kan liefhebben met de liefde van Kristus.

Hij is een eenzame steeds meer geworden te midden der Kristelike kerken, in het midden van zijn volk. Zij heeft afwijkende meningen—maar hij is een man en een Kristen en een lijder om de liefde van Kristus en de liefde voor zijn land, die twee, die voor Utschimura bijeenhoren. Maar vergeefs is het niet—hoevelen heeft God ook hém gegeven in alle kerken en kringen. Als een Japanse boer bij hem komt, en met hem praat en dan plotseling weer heengaat, om de lange terugreis te aanvaarden en zegt: nu weet ik wat ik weten wil: gij zijt in werkelikheid geheel wat gij zijt in uwe boeken—dan is die boer een van velen, de velen, voor wie Utschimura een werk van Kristus doet, voor wie hij "tot een getuigenis" gekomen is.

Een man, die als Paulus kan zeggen: "Ik zou zelf wel wensen verbannen te zijn van Kristus, voor mijn broederen, die mijn maagschap zijn naar het vlees", een man, brandend van liefde voor zijn volk, en die tegelijk zo menige smaadheid, zoveel verzet van zijn volk heeft ondervonden en gedragen om Kristus' wil—hij hoort tot die ware mannen van hun volk, die omdat zij hun volk zo heilig, zo geestelik liefhebben, telkens weer tegen hun volk schijnen te zijn. Wie heeft de moed van Utschimura? Wie durft het aan zo tegen de mensen in te gaan, omdat hij hen waarachtig lief heeft? Wie volhardt er in gelijk hij, om zich onder zijn volk "gezondene" te gevoelen, geen gedwee volger van de volkswil, maar herder, leider, profeet? Wie heeft zo sterk geloof, als hij, dat hij ondanks alles man van zijn volk blijft, en niet maar in een Kristelik kringetje zich terugtrekt? Wie is bereid de offers te brengen, die Utschimura bracht? Er is véél voor nodig. Uit diepe eigen ervaring zegt Utschimura: men houdt *dit* prediken van het Evangelie niet vol, als men niet overmand door God het *moet* doen, als Paulus, die zegt: wee mij, indien ik het niet doe!

Dat kunnen wij begrijpen van de man, die persoonlik dit zijn eigen woord bevestigd heeft: "Het Evangelie prediken wil niet zozeer zeggen preken als zichzelf offeren; niet zozeer toespraken houden als wel in het verborgene de zonden der mensen dragen; het betekent negenmaal lijden en eenmaal spreken; het is als een tweedelig vers, waarvan het eerste deel niets dan tranen is, het tweede alleen met woorden antwoordt". Deze prediking van Utschimura kan niet ledig wederkeren. Waar met tranen gezaaid wordt, wordt eenmaal met gejuich geoogst!*)

H. P. B.

---

*) Het boekje van Utschimura "Wie ich ein Crist wurde" verscheen in Duitse vertaling bij D. Sunders, Stuttgart; 4e druk 1911.

(Uit de Nieuwe Nederlandsche Kerkbode).

VERLEDEN, HEDEN, TOEKOMST.

W. VAN DRIMMELEN.

Nu denk ik t'rug weer aan 't verleden,
De toekomst zie ik duister in,
De stilte van het rustig heden,
Baart stormen in de juiste zin.

We wensen t'rug 'tgeen wij eens zagen.
We hunk'ren naar wat voor ons ligt,
Het heden moeten we toch dragen,
Ons hoofd moet dan ook opgericht.

Dan is 't verleden voor ons heerlik,
De toekomst knikt ons lachend aan,
Het heden blijft voor ons begeerlik,
Het zwerk is van een storm ontdaan.

Toch is van 't vroegere niets te wachten.
Onz' toekomst plannen ongeschikt,
Dat brengt ons heden in gedachten,
De mens wikt, maar de Heer beschikt.

We wensen, smachten en verlangen
Naar dagen, voor ons in 't verschiet,
Dan weder t'rug naar 't verleden,
En 't heden baart ons dan verdriet;

Maar als tevredenheid de toon geeft,
Verleden, Heden, Toekomst blikt
Ons vrolik aan. Denk al wie dan leeft:
De mens wikt, maar de Heer beschikt.

Dr. en Mevrouw J. H. GREIJVENSTEIN geven kennis van de geboorte van hun Zoon,

HENDRIK JACOBUS.

Pretoria, 11 Julie 1916.

KERKNIEUWS.

De Algemene Kerkvergadering heeft de volgende Kommissies benoemd:

I. Kommissie der Algemene Vergadering: Ds. L. E. Brandt, Voorzitter; Ds. Jac. van Belkum, Scriba; Ds. K. T. van den Heever, B.Br. A. D. W. Wolmarans, G. J. Engelbrecht, N. M. Prinsloo en H. C. van der Merwe.

II. Curatorium: Ds. L. E. Brandt, Ds. Jac. van Belkum, Ds. C. W. du Toit, Ds. H. C. M. Fourie en de B.Br. A. D. W. Wolmarans, A. van den Broek, J. A. Malherbe, G. J. Engelbrecht, W. J. Basson.

III. Financiële Kommissie: Ds. L. E. Brandt, de B.Br. H. C. van der Merwe en M. J. van der Westhuijsen. Kassier is de heer H. J. L. Th. Roorda, Bus 444, Johannesburg.

IV. Kommissie van Waakzaamheid voor lager onderwijs: Ds. S. Vermooten, Dr. J. H. J. A. Greijvenstein, Ds. L. E. Brandt, de B.Br. A. G. L. Oosthuysen en J. H. Vorster.

V. Kommissie voor de Zending: Ds. C. W. du Toit, Ds. Jac. van Belkum, Ds. H. C. M. Fourie en de B.Br. T. Beckley en D. W. Möller.

IV. Kommissie van Redaktie voor 't Kerkblad: behalve alle leeraren, als Uitvoerende Kommissie Ds. Jac. van Belkum, L. E. Brandt en Dr. J. H. J. A. Greijvenstein.

VII. Kommissie Administratie voor 't Kerkblad: Ds. L. E Brandt, en de heren J. A. Wormser en H. J. L. Th. Roorda.

VIII. Kommissie voor de Redaktie van de Wetten: Ds. Jac. van Belkum, Ds. L. E. Brandt, Dr. J. H. J. A. Greijvenstein en de B.Br. C. B. Frowein en T. Beckley.

IX. Kommissie voor boeken: de predikanten J. J. Kuhn, M. J. Goddefroy, S. Vermooten, Dr. J. H. J. A. Greijvenstein, L. E. Brandt en Jac. van Belkum.

* * *

Uit de aard der zaak is er nu weinig kerknieuws. Wat van de Nachtmalen in April en Mei kon worden gemeld is nu te oud voor plaatsing en van de Julie Nachtmalen is weinig te berichten. Wij hopen in 't volgend nummer meer nieuws te plaatsen. Aan alle scriba's en agenten van 't blad wordt dringend verzocht zo spoedig mogelik na elke kerkviering een verslag op te zenden aan de Redakteur, Ds. J. van Belkum, Jacobsstraat, Heidelberg, Tvl.

* * *

Ds. J. J. Prinsloo, beroepen naar Lichtenburg, heeft bedankt. Ds. S. Vermooten is nu daar beroepen.

* * *

KERKDIENSTEN HEIDELBERG.

Julie 23.—Op 't dorp v.m. 10.30; avond 7.30.
,, 30. Op 't dorp v.m. 10.30. 's Avonds dienst door Ds. van Belkum te Johannesburg.
Augustus 6. Op 't dorp v.m. 10.30; avond 7.30.
,, 13. In de wijk van Br. B. J. Smit.
,, 20. Op 't dorp v.m. 10.30; avond 7.30.
,, 27. In de wijk van Br. H. P. Janse van Nieuwenhuys.

De navolgende cirkulaire werd door de Administratie verzonden:

De Kommissie voor de Administratie van "De Hervormer", officieel orgaan van de Nederduits Hervormde Kerk, benoemd bij besluit van de laatst gehouden algemene vergadering en bestaande uit de heren Ds. L. J. Brandt, H. J. L. Th. Roorda en J. A. Wormser, wenst U hierbij kennis te geven dat het haar voornemen is om D.V. de 15e Julie a.s. het eerste nummer van de nieuwe jaargang uittegeven voor rekening van de Kerk. Het blad bracht verlies op en het was de uitgever Koomans te Potchefstroom niet mogelik de uitgave voorttezetten. Grotendeels is dit te wijten aan de weinige belangstelling der leden van onze Kerk en de nalatigheid om de intekeningsgelden vooruit te voldoen. Er bestaat in het nakomen van dergelijke verplichtingen niet de nauwgezetheid die Gods Woord als regel stelt en de gevolgen zijn tot eigen schade van het geestelik leven onzer gemeenten.

Nu de Algemene Vergadering tot voortzetting der uitgave besloot, verwacht de Redaktie dat de leden onzer Kerk haar handen zullen sterken door intekening en vooruitbetaling der verschuldigde 7 sh. 6 d. Men gelieve omgaande naam en adres en intekengeld optezenden aan de heer H. J. L. Th. Roorda te Johannesburg, Bus 444. Indien iemand achterstallig is wordt hij vriendelik verzocht dit geld omgaand aan 't zelfde adres op te zenden.

De drukkosten moeten betaald worden zodra het nummer uitkomt. De Kommissie van Administratie laat de gulden regel gelden "Zijt niemand iets schuldig dan de eer" en gaat niet voort met de uitgave zo zij daardoor in schuld raakt. Een ieder kome dus zijn plicht na!

Voortaan kunnen ook familieberichten als geboorte- en overlijdensberichten of huwelikskennisgevingen geplaatst worden tegen 6d. per regel.

De leden onzer Kerk behoren deze mededelingen in het blad te plaatsen opdat dit een familieblad worde en de leden der Kerk saamleven kunnen in elkanders lief en leed als leden van één gezin dragende elkanders lasten.

Alle mededelingen de Administratie betreffende moeten gezonden worden aan het adres van de heer J. A. Wormser Bus 748, te Pretoria.

De Kommissie voor de Administratie

Pretoria, 28 Junie 1916.
